

מסורת הש"ס

(א) בתמונה פ' משפטים
מרים מאי קמיל דשרים
מגלו; (ב) [הריות ה:];
(ג) [פרש"י על זה ע' לקמן
יט: פסקא לא חולק וכו'];
(ד) לקמן יט: כ"ב פ' כ"מ
קו: (ה) [מסורה פ"ד
ע"ש].

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ואל וכו'
פסקו ושורו ליה הדרי:

מוסף רש"י

לא חולק. חלילה נגלה הלא
לו ללא לז"ד ומהא דקוקק
לפניו ויבוס נגלה הוא לו ילא
לקום על שם אחיו (לקמן
ט:). ולא חולקין
לאשתו. מפני שאסור
לישא (שם). והתקשרו.
לשון היקף. חלילה המטה
עמנו וישר דרכו (צפניה ב
א): חסד קם מבין עיני
חמלה. כמו (שמות)
לקום קם. כלומר קשט
עמך (ושם"י ב"ב ט).

רבינו חננאל

אומר מאתים ושלשים
כנגד שרי עשרות. פי' שרי
עשרות של מאתים
ושלשים ח"כ זהו
סנהדרין קטנה. תנא ד'
אומר מאתים ושבעים
ושבעה חסר ממאתים
ושלשים שרי עשרות
שלחן כ"ג סנהדרין קטנה
נשתתרו מן רעיו מ"ז
הוסף אותן אלו שבעה
וארבעים על כ"ג
השפירש סנהדרין קטנה
היי' ע' סנהדרין גדולה כו'
יהודה דאמר סנהדרין
גדולה ע' והא דתנא רע"ח
כרבנן דאמרו סנהדרין
גדולה אחד ושבעים. דתנן
בשלא אלמ סנהדרין היה
אחד ושבעים ר' יהודה
אומר שבעים. תיר' כל
ישראל שש מאות אף
נמצאו שרי אלפים שש
מאות. שרי מאות שש
אלפים שרי חמשים י"ב
אלפים. שרי עשרות שש
רבות. נמצאו דייני ישראל
שבעות רבות ושבעות
אלפים ושש מאות.
ופשוטו היא: ירושלמי
(הל' ד) א"ר יוסי
בראשונה לא היתה חלוקה
בישראל אלא סנהדרין
אחד ושבעים היתה יושבת
בלשכת הגזית ושני בתי
דינין של שלשה שלשה
היו יושבין אחד בחיל
ואחד בהר הבית ובתי
דינין של כ"ג היו יושבין
בכל עירות שבארץ
ישראל. צריך אחד מהן
לשאול בדי הלכה היה בא
ושואל בב"ד שבעים אם
שומעין ואומרים לו ואם
לאו הוא ומופלא שבהן
היה הולכין ושואלין מביד
הסמך בעיר כו' עד
ומשם תורה יוצא ורעות

מאתים ושבעים ושבעה. מאתים ושלשים כרבי נחמיה ועוד מ"ז שאם
יתחלקו כ"ד י"א מוכין ואחד עשר מחייבין ואחד אומר איני יודע
יוסיפו מאלו מ"ז עד שבעים כדאמר' צה"ו בודקין (לקמן ד' ט). שמוסיפין
שנים על הכ"ג אם זכורו שניהם הרי י"ג מוכין ואחד עשר מחייבין
זכאי ואם יחייבו מייב דליתא הטייה
לרעה על פי שנים ואם יחלקו לרין
עוד להוסיף שנים וכן לעולם עד
שהיו שבעים לרבי יהודה ושבעים
ואחד לרבנן: שרי אלפים שש מאות.
היו שהרי שש מאות אלף רגלי:

הדרן עלך דיני ממונות בשלשה

**בהן גדול. אינו יוצא אחר
המטה.** דילמא

אתא למינגע והיינו דלאוהר קרא ומן
המקדש לא יצא מקדושתו לא יצא
כלומר יתרחק מן הכיעור שלא יצא
לידי עומאה והאי קרא ככה"ג חונן
כתב דכתב לעיל מיניה לאציו
ולאמו לא יטמא: הן נכסין והוא
נגלה. כהן יוצאין ממנו זה ונכסין
למנו אחר ונכסין ממנו הראשון
שאינו רואה אותן הוא נגלה ונכסין
הראשון והן נכסין ממנו השני והוא נגלה
ונכסין לתוכו: רבי יהודה. דריש מן
המקדש דווקא: וכשהוא מנחה.

צורה כשחורין מקצור את המט
שאלו שלו דרך כל העם עוברין
זה אחר זה ומנחמין את האכל
שעומד צמממו: והממונה. סגן
הכהנים ממנעו לכהן גדול כינו לצין
העם שהממונה ציממו וכל העם
צממאלו והוא צממנו: **אנו כפרסך.**
צנו מתכפר אמה ואנחנו תחתין
לכל הראוי לצא עליך: **ושמזכרין**
אוסו. כדקיימא לן (בב"מ דף ס:)
אכל סעודה ראשונה אסור לאכול
משלו: **מסובין על הארץ.** הן מזכרין
ומתאכלין על עשרו והוא מיסך צכנד
על הספסל: **גב' יצא אוסו איצטריכא**
ליה. סלקא דעתך אמינא לא ליחלו
למיתמי קמי צי דינא: **ועודו על עשה.**
לקמן (ע"ש) פריך לא סגי דלא עבר: **ופרי**
הוא כדדיעו. לקמיה מיתוקמא שפיר:

הסורג

דיינין ליה איהו היכי דין והכתיב
ואחר כך קשט אחרים אלא אידי דקא
תנא נמי כה"ג דן ודין ואי בעית אימא
הנפש במזיד נהרג בשוגג גולה ועובר
כהדיוט לכל דבריו במזיד נהרג פשיטא
בשוגג גולה איצטריכא ליה הא נמי
פשיטא איצטריך ס"ד אמינא הואיל וכתבי'
כל דאית ליה תקנתא בחזרה ליגלי דנתן

הכא פשיטא כלומר למה לן למתני דן ומשני דין אותו איצטריכא ליה ואגז דין אותו מני דן אפ"ה אין להקשות אמאי לא
משני דמשום הכי תני דן ודין אותו משום דאי לא היה תני שום דבר צכ"ג הוה אמינא מסכר דן שפיר דלטו משום חשיבותו מגרע גרע
התקוששו דלדרכה לאידך גיסא אי לא היה תני שום דבר צכ"ג הוה אמינא מסכר דן שפיר דלטו משום חשיבותו מגרע גרע
וכיון דדן איהו נמי דיינין ליה משום התקוששו ולא קשאי מדי: **והא** דתנן כהן גדול בשר פ"ק משום דלא ידעי דתניא
בפ"ק מילי דכ"ג פסקי (א) ושיירי ליה והדר תני ליה מעלות של מלך דמשני מיניה ואחר כך חזר לעניינו להלכות דיינין:
אינו

דיני ממונות בשלשה פרק ראשון סנהדרין יח.

עין משפט נר מצוה

א מ"י פ"ה מה' כלי
המקדש ה' ס סג
לפון קטו:
ב ב"מ שם ה' י:
ג [מ"י] שם ופ"י מה'
אסורין ביאה ה"ל א':
ג ד ה"מ פ"ה מה' כלי
המקדש ה' ה:
ד ו מ"י שם ה' ד:
ה ז מ"י שם ה' ה ופ"י
מה' אכל הלכה ו:
ו ח מ"י פ"ה מה' כלי
המקדש ה' ו ופ"י מה'
אכל שם:
ז ט מ"י פ"ז מה'
פסוקין הלכה ה ופ"ג
מה' מלכס הלכה ו:
ח י כ מ"י פ"ז מה'
מלכס הלכה ג:
ט ל מ"י שם ה' צ:

תורה אור השלם

1. ואהא תחזו מפל
העם אנשי חיל ידאי
אלהים אנשי אמת שגאי
בצע ושמח עלהם שרי
אלפים שרי מאות שרי
חמשים ושרי עשרות:
שמות יח כא
2. ומן המקדש לא יצא
ולא יחלל את מקדש
אלהיו כי גור שמן
משחת אלהיו עליו אני
יורא כא יב
3. ואהא ק"ה את בית
אדניך ואת גיש אדניך
בחקך ואתה ק"ה את
בית ישראל ויהודה ואם
מקט ואספה לך בהנה
תהנה: שמואל ב יח
4. והתקוששו וקושש הגוי
לא נכסו: צפניה ב א
5. והצילו העדה את
היהצח מיד גאל הדם
והשיבו אתו העדה אל
עיר מקלטו אשר נס
פיר והשם בה עד מות
הבן הגדול אשר משח
אתו בשמן הקדש:
במדבר לה כה

רבינו חננאל (המשך)

א"ל בכלל חסידין (ובכלל)
[ובפרט] יתירין א"ל אותן
שלש מאות יתירין ככורי
כהונה היו ואין קודש
מציא קודש. מיתבי הגז
עצמן שעלו ביד כולן בן
לוי א"ל מפשה סו היה
ומסורין עלו ועוד שאלו
הגמון זה לריב"ז משה
רבכם או גב היה או לא
היה בקי בחשבון דכתיב
בקע לגלגלות מחצית
השקל בשקל הקודש והיו
באותו הזמן מקומות
ההכר שלחן מאה
ליטרין ומקומות שהיה
הככר שלחן ששים ליטרין
וא"ל הגמון זה לא תעביר
ככר מאה ליטרין חד מן
שיחא גב ואין תעבירניה
שיתן ליטרין פלגא נא
א"ל משה רבינו גובר
נאמן ובקי בחשבון הזה
וכבר של קודש כפול היה
שנאמר והשקל עשרים
גרה עשרים שקלים חמשה
ועשרים שקלים עשרה

וחמשה שקל המנה יהיה לכם מנה ר"מ הוה אלא ש"מ של קודש כפול היה ובתר דאסיפו עליה שותות אשילות הגמון הזה
מפורשות כמו שאמרו בתחלת מסכת בכורות תחושת התנופה סליק צ"ל ליטרין ואותו עבדו ליה פרוטורט וכן את עבדו ואת
האלף ושבע המאות וחמשה ושבעים סלקין שבעין וחד ליטרין ואת עבדו ליה פרוטורט משום דלא סלקין קינטריא:

הדרן עלך פירק דיני ממונות

פ"ב בהן גדול דן ודין אותו כו'. ירושלמי ינאח דן ודין אותו אמאי ממנה אנטלר. הגע עצמן שנפלה שבורה ואנטלר שבורה (א)

(ה) [ע"י כפני משה ומתא פירוש דברי רבינו ומלך זה עמר אחד ככ"י עד ע"י י"ט ע"א]